

Ulla Britta Persson

Lätt
SVENSK
grammatik

facit

Lätt svensk grammatik – facit

RÄTTELSE på sidan 26 i boken (gäller endast 1:a upplagan, 1:a tryckningen).
Under punkt 5, rad 3: orden huvudsats och bisats ska byta plats.

Substantiv

Övning 1

korridoren, duns, dörr, lampa, herre, korridoren, skor, kläder, sekel

Övning 2

1. böcker/bokar (=träd), blad, pennor, vargar
2. huset, soffan, bilen, ögat
3. eleverna, svaren, mattorna, öronen
4. gata, cigarr, museum, ord

Övning 3

1. n-ord: svala, sjukdom, tvättmaskin
t-ord: äpple, fönster, lejon
2. erfarenhet, vänlighet, ilska

Övning 4

1. singular: ental, plural: flertal, genus: kön, kasus: fall, numerus: antal
2. n-ord: dam, stol, fästman, dusch, svåger, dotter, kusin
t-ord: kök, ögonblick, år, häfte, hem, tåg
3. genitiv: flickans, männens
nominativ: mopederna, skrivbordet, häftet, koppen

Övning 5

bil	fönster	matta	tvättmaskin
blad	gata	moped	tåg
bok	hus	museum	varg
cigarr	hem	ord	vänlighet
dam	häfte	penna	år
dotter	ilska	sjukdom	äpple
dusch	kopp	skrivbord	öga
elev	kruka	soffa	ögonblick
Ella	kusin	stol	öra
erfarenhet	kök	svala	
flicka	lejon	svar	
fästman	man	svåger	

Verb

Övning 1

ville, fara, utrustade, gav sig iväg, nådde, trodde, fick, fick, återkom, dog

Övning 2

fara, gav sig iväg, återkom, dog

Övning 3

1. bo, bor, bodde, bott, -bodd* *används med prefix, t.ex.: bebodd
2. dricka, dricker, drack, druckit, drucken
3. flytta, flyttar, flyttade, flyttat, flyttad
4. ta, tar, tog, tagit, tagen
5. erhålla, erhåller, erhöill, erhöillit, erhöllen
6. kunna, kan, kunde, kunnat, -kunnad* *används med prefix, t.ex. förkunnad
7. köpa, köper, köpte, köpt, köpt
8. uppleva, upplever, upplevde, upplevt, upplevd
9. ligga, ligger, låg, legat, -legad* * används med prefix, t.ex. förlegad
10. lägga, lägger, lade, lagt, lagd
11. rita, ritar, ritade, ritat, ritad
12. skriva, skriver, skrev, skrivit, skriven
13. sova, sover, sov, sovit
14. vara, är, var, varit
15. äta, äter, åt, ätit, äten

Övning 4

1. skulle ringa: konditionalis
2. har flyttat: perfekt
3. stiger: presens
4. ska dricka: futurum
5. äter: presens
6. syr: presens
7. flög: preteritum
8. hade åkt: pluskvamperfekt
9. sade: preteritum
10. skulle läsa: konditionalis
11. tävlade: preteritum
12. ska lyssna: futurum
13. fungerar: presens
14. hade använt: pluskvamperfekt
15. har ljugit: perfekt

Övning 5

1. Dörren låstes av vaktmästaren.
2. Dörren öppnas av Malin.
3. Middagen hade beställts av mannen.
4. Maten ska lagas av oss.
5. Maskinen lagas av reparatören.
6. Säden har förstörts av torkan.
7. Övningen kan rättas av eleven själv.

Övning 6

1. Myndigheterna gjorde en noggrann undersökning.
2. Fackföreningen har avblåst strejken.
3. Turisterna hade beundrat byggnaderna mycket.
4. Ska byggnadsfirman renovera huset?
5. Familjen lämnar säkert hunden till polisen.
6. En äldre herre serverade middagen.
7. Jubilaren öppnar presenten.

Övning 7

1. bo: grupp 3
2. gripa: grupp 4
3. kasta: grupp 1
4. läsa: grupp 2
5. springa: grupp 4
6. sy: grupp 3
7. vänja: grupp 2
8. zappa: grupp 1
9. äta: grupp 4

Adjektiv

Övning 1

mörka, dov, tyst, mustaschpydd, gråmålade, stora, präktiga, antika

Övning 2

1. svår, svårare, svårast
2. fantastisk, mer fantastisk, mest fantastisk
3. stor, större, störst
4. gammal, äldre, äldst
5. ny, nyare, nyast
6. ung, yngre, yngst
7. grov, grövre, grövst
8. liten, mindre, minst
9. bra, bättre, bäst

Adverb

Övning 1

1. Borta, hemma
2. lyckligt
3. oftast
4. gärna
5. mycket, ogärna
6. enormt
7. otroligt, snabbt
8. nyligen, hem
9. Nu, hårt

Övning 2

1. vita: adjektiv, vackert: adjektiv
2. utländska: adjektiv, vackert: adverb
3. vackra: adjektiv
4. glada: adjektiv, hejdlöst: adverb
5. snäva: adjektiv, extremt: adverb, kort: adjektiv
6. otroligt: adverb, lång: adjektiv
7. tydligt: adverb, mycket: adverb, otydliga: adjektiv
8. nog: adverb, väldigt: adverb, lätta: adjektiv
9. förvånansvärt: adverb, lätt: adverb

Övning 3

1. tidigt, tidigare, tidigast
2. illa, sämre/värre, sämst/värst
3. fantastiskt, mer fantastiskt, mest fantastiskt
4. gärna, hellre, helst
5. högt, högre, högst
6. mycket, mera, mest
7. spännande, mer spännande, mest spännande
8. långsamt, långsammare, långsammast
9. nära, närmare, närmast

Pronomen

Övning 1

1. Den där: demonstrativt, jag: personligt i subjektsform, Den: personligt i subjektsform, min: självständigt possessivt
2. Vad: interrogativt, den: personligt i subjektsform, hennes: förenat possessivt
3. Många: indefinit
4. Du: personligt i subjektsform, dig: personligt i objektsform, han: personligt i subjektsform, sig: reflexivt
5. vem: interrogativt, honom: personligt i objektsform
6. vi: personligt i subjektsform, varandra: reciprokt
7. de: personligt i subjektsform, som: relativt
8. Den: determinativt, som: relativt
9. Vem som helst: indefinit, sig: reflexivt
10. vi: personligt i subjektsform, allt: indefinit

Övning 2

1. Min: förenat possessivt, som: relativt, flera: indefinit
2. Hans: förenat possessivt, många: indefinit
3. sådan: demonstrativt, hennes: förenat possessivt
4. Den där: demonstrativt, han: personligt i subjektsform
5. Deras: förenat possessivt, som: relativt, sin: förenat reflexivt eller possessivt
6. vars: relativt, henne: personligt i objektsform, henne: personligt i objektsform
7. sådan: demonstrativt, Jag: personligt i subjektsform, min: förenat possessivt
8. varandra: reciprokt, många: indefinit, varje: indefinit
9. Den: determinativt, som: relativt, sådan: demonstrativt, sig: reflexivt
10. några: indefinit, Vilken: interrogativt, din: självständigt possessivt

Räkneord

Övning 1

1. fjärde
2. femte
3. sjätte
4. sjunde
5. åttonde
6. nionde
7. elfte
8. tolfte
9. sjuttonde
10. fyrtionde
11. hundra
12. tusende

Övning 2

grundtal: nio, fem, en, 2011, två, tio
ordningstal: sextonde, elfte

Prepositioner

Övning 1

Prepositioner: 2, 5, 7, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 19, 21

1. deras: possessivt pronomen
3. usch: interjektion
4. gulbrun: adjektiv
6. gärna: adverb
8. du: personligt pronomen i subjektsform
9. skiner: intransitivt verb i presens
12. femton: räkneord (grundtal)
14. sås: substantiv, verb i passiv form presens
18. envist: adjektiv, adverb
20. oss: personligt pronomen i objektsform

Övning 2

På fredagarna åker vi nästan alltid **till** vår stuga **på** landet. Det är ganska kallt **i** huset, när vi kommer dit, men vi tänder genast braskaminen **i** allrummet. **Efter** någon halvtimme sprids en härlig värme **i** hela huset.

På vintern åker vi skidor **i** fina skidspår **kring** en närbelägen sjö. Och vi bygger snögubbar **på** altanen. **På** sommaren cyklar vi **genom** skogen **på** smala stigar. Ibland gömmer barnen sig **under** de stora granarna eller **bakom** en tallstam. Det finns mycket annat **för** barnen att hitta på. **Under** hela augusti byggde de en koja **av** gammalt virke **från** den gamle ägarens tid.

Övning 3

1. bakom trädet: preposition; flickan gick bakom: adverb
2. ibland oss: preposition; ibland kommer pojken: adverb
3. i stället för: preposition
4. mitt emot finns en park: adverb; affären ligger mitt emot banken: preposition
5. gratis: adverb (kan också vara adjektiv)
6. i alla fall: adverb
7. på grund av: preposition
8. under vatten: preposition; båten gick under: adverb
9. på trottoaren: preposition; bilen körde på en lyktstolpe: adverb

Konjunktioner

Övning 1

1. att: allmänt underordnande (kan också vara infinitivmärke)
2. då: temporal, kausal
4. emedan: kausal
6. fastän: koncessiv
8. för att: final
10. huruvida: interrogativ
12. när: temporal
13. om: konditional; interrogativ
14. som: komparativ (kan också vara relativt pronomen)
16. så att: konsekutiv
17. såvida: konditional
18. än: komparativ

3. hungrig: adjektiv
5. sällan: adverb
7. fy: interjektion
9. man: substantiv, indefinit pronomen
11. deras: possessivt pronomen
15. mitt emot: preposition

Övning 2

1. därför att: kausal
2. Innan: temporal
3. för att: final
4. Om: konditional
5. att: allmänt underordnande
6. då: temporal, kausal

Interjektioner

Övning 1

1, 3, 5, 7, 8, 10, 12

2. sky: substantiv; verb i infinitiv
4. svor: verb (preteritum av svära)
6. för: substantiv (för på en båt); verb: föra=leda; preposition (för familjen); samordnande konjunktion (för = ty)
9. sjukt: adjektiv; adverb
11. skrika: substantiv (fågel); verb i infinitiv

Övning 2

1. usch, fy
2. Oj, Hurra

Subjekt

Övning 1

1. Den lilla flickan
2. gästerna
3. Jag, familjen

Övning 2

en dov duns, allt, En dörr, en lampa, en mustaschpydd herre, Han, som

Predikat

Övning 1

sms:ar, städade, kan simma, har varit, hade arbetat

Övning 2

1. Reklamfirman har skickat många brev till dig.
subj. pred.
2. I förra månaden reste hela familjen till Amerika.
pred. subj.
3. Har du och din syster en stuga vid havet?
pred. subj.
4. Nej, vi har köpt en fritidsstuga, som ligger i norra Skåne.
subj. pred. subj. pred.
5. Glömde du handla mjölk?
pred. subj.
6. Nej, men jag tappade pengarna.
subj. pred.

Direkt objekt eller ackusativobjekt

Övning 1

braskaminen, skidor, snögubbar, sig, mycket annat, en koja

Övning 2

1. Frun ska köpa sin man en bukett blommor.
subj. pred. dir. obj.
2. Den trevliga boken lånade Mira sin kusin.
dir. obj. pred. subj.
3. Äter din pappa knäckebröd på morgonen?
pred. subj. dir. obj.
4. På morgonen läser föräldrarna TV-programmen för barnen.
pred. subj. dir. obj.
5. Barnen tycker om att leka.
subj. pred. dir. obj.
6. Hämtar du eller jag barnen idag?
pred. subj. dir. obj.

Indirekt objekt eller dativobjekt

Övning 1

sin man, sin kusin, för barnen

Övning 2

1. Brevbäraren gav till slut brevet till en granne.
subj. pred. dir. obj. ind. obj.
2. Vägrade kunden visa kassörskan väskan?
pred. subj. pred. ind. obj. dir. obj.
3. Arvid ritar en teckning till sin mormor.
subj. pred. dir. obj. ind. obj.
4. Jag har lånat mina grannar bilen många gånger.
subj. pred. ind. obj. dir. obj.
5. Nekade pappan verkligen sonen en mobiltelefon?
pred. subj. ind. obj. dir. obj.
6. Polisen tog ifrån henne körkortet.
subj. pred. ind. obj. dir. obj.
7. Sonen ger mamman en kram.
subj. pred. ind. obj. dir. obj.
8. Bilmekanikern satte på nya däck åt kunden.
subj. pred. dir. obj. ind. obj.
9. Lämnade du läraren meddelandet?
pred. subj. ind. obj. dir. obj.
10. Nej, men jag ska göra det åt dig imorgon.
subj. pred. dir. obj. ind. obj.

Predikatsfyllnad

Övning 1

1. Hon heter Kristina men kallas Tinan.
pf. pf.
2. Hon är tio år. I maj blir hon elva år.
pf. pf.
3. Vår nye granne är tandläkare. Han verkar trevlig.
pf. pf.

Övning 2

1. Jag har en son, som heter Stefan, men han kallas Steffe.
dir. obj. pf. pf.
2. Idag är det soligt, men i morgon blir det regn.
pf. pf.
3. Vår dotter har en hund, som heter Santos. Han är lurvig.
dir. obj. pf. pf.
4. Tjugo gånger fem blir ett hundra.
pf.
5. Predikatsfyllnad verkar lätt.
pf.

Övning 3

1. Fem gånger åtta blir fyrtio.
subj. pred. pf.
2. Rosorna ger hon till sin son, som har blivit läkare.
dir. obj. pred. subj. ind. obj. subj. pred. pf.
3. Jag lånade en kompis min nya DVD.
subj. pred. ind. obj. dir. obj.
4. Den franska filmen var rolig.
subj. pred. pf.
5. I asken ligger en vacker diamantring.
pred. subj.
6. Matteprovet var inte alls svårt.
subj. pred. pf.
7. Jag tror att jag är ett geni.
subj. pred. subj. pred. pf.
8. Bröllopet blev inställt, för bruden försvann.
subj. pred. pf. subj. pred.
9. Någon stal min cykel igår.
subj. pred. dir. obj.
10. Idag hittade jag den, så nu är jag glad igen.
pred. subj. dir. obj. pred. subj. pf.

Adverbial

Övning 1

2. i köket
3. i sextio mil
4. på sommaren
7. gärna
9. lagom
10. ganska
13. flitigt
14. i tisdags

Övning 2

1. Familjen åkte snabbt till polisen och meddelade stölden.
subj. pred. tidsadvl rumsadvl pred. dir. obj.
2. Brottsplatsen undersöktes mycket noggrant.
subj. pred. måttadvl sättsadvl
3. Tjuvarna greps snart och fördes till polisstationen.
subj. pred. tidsadvl pred. rumsadvl
4. Smyckena hade tjuvarna grävt ner i en grop vid vägen.
dir. obj. pred. subj. pred. rumsadvl rumsadvl
5. Ett guldarmband försvann vid inbrottet.
subj. pred. rumsadvl
6. Frun köpte genast ett nytt armband i juvelerarbeten.
subj. pred. tidsadvl dir. obj. rumsadvl

7. Hon polerade alla smyckena noggrant.

subj. pred. dir. obj. sättsadvl

8. Nu förvarar familjen juvelerna på ett hemligt ställe.

tidsadvl pred. subj. dir. obj. rumsadvl

Apposition

Övning

1. en hamnstad i Skåne
2. Tysklands huvudstad
3. spanjorer
4. smaragdens hemland

Epitet

Övning

1. doktor
2. snabba
3. Drottning
4. hästintresserade

Huvudsats och bisats

Övning

1. därför att han var sjuk
2. Innan Molly går till skolan
3. för att han skulle klara tävlingen
4. Om William hade läst ordentligt
5. att jag drömde
6. då vi är på semester

Ordföljd

Övning 1

En dörr öppnades, en lampa tändes, en mustaschpydd herre kom, Han hade, som verkade

Övning 2

åker vi, sprids en härlig värme, åker vi, cyklar vi, gömmer barnen sig, byggde de

Testa dig själv

1.

substantiv, verb, adjektiv, adverb, pronomen, räkneord, prepositioner, konjunktioner, interjektioner

2.

1. när: temporal konjunktion, adverb
2. små: adjektiv i positiv
3. framför: preposition
4. borta: adverb
5. våren: substantiv i bestämd form singular
6. jag: personligt pronomen i subjektsform
7. nog: adverb
8. och: samordnande konjunktion
9. drack: verb i preteritum
10. snögubbe: substantiv i obestämd form singular
11. ytterligare: adjektiv i komparativ
12. har gått: verb i perfekt
13. hej: interjektion
14. teater: substantiv i obestämd form singular
15. sent: adverb i positiv
16. som: relativt pronomen
17. sjuttio: räkneord (grundtal)
18. springa: verb i infinitiv
19. över: preposition (över bron), adverb (stryka över)
20. för: substantiv (för på en båt), verb (av föra), preposition (kämpa för rättvisa), adverb (för mycket), konjunktion (för = ty)
21. röd: adjektiv i positiv
22. kuckeliku: interjektion
23. deras: possessivt pronomen
24. fastän: koncessiv konjunktion

3.

Singular: dusch, tavla, pennan, örat, museum, kinden

Plural: stolarna, ögon, böckerna

4.

pennan, örat, kinden, stolarna, böckerna

5.

inspiration, utbildning, fantasi

6.

numerus: antal, genus: kön, kasus: fall, genitiv: ägande, tempus: tidsform, modus: sätt

7.

1. spelade: preteritum
2. har läst: perfekt
3. fick: preteritum
4. hade hållit: pluskvamperfekt
5. ska flytta: futurum
6. leker: presens
7. tittade: preteritum
8. hade kört: pluskvamperfekt
9. skulle börja: konditionalis
10. drack: preteritum
11. lades: preteritum, passiv form
12. sätter: presens

8.

1. låna, lånar, lånade, lånat, lånad (grupp 1)
2. bo, bor, bodde, bott, -bodd* (grupp 3) * används mest med prefix (bebodd)
3. skriva, skriver, skrev, skrivit, skriven (grupp 4)
4. måla, målar, målade, målat, målåd (grupp 1)
5. vinna, vinner, vann, vunnit, vunnen (grupp 4)
6. slå, slår, slog, slagit, slagen (grupp 4)
7. ligga, ligger, låg, legat, -legad* (grupp 4) * används mest med prefix (förlegad)
8. trycka, trycker, tryckte, tryckt, tryckt (grupp 2)
9. lägga, lägger, lade, lagt, lagd (grupp 2)
10. sy, syr, sydde, sytt, sydd (grupp 3)
11. sitta, sitter, satt, suttit, -sutten* (grupp 4) * används mest med prefix (nedsutten)
12. sätta, sätter, satte, satt, satt (grupp 2)

9.

1. Gabriella lägger höet i stallet.
2. Här ska finnas gädda.
3. När hade Max skickat sms:et?
4. Boken var spännande.
5. Klockan har slagit två.
6. Äpplena skulle mogna tidigt.

10.

1. Dörren öppnas av Julia.
2. Varorna har levererats av affären.
3. Ishockey spelades av pojkarna.
4. Något brev hade inte lämnats av brevbäraren.
5. Gatorna kommer att plogas snarast.
6. Skrivelsen undertecknades av direktören.

11.

1. En moster hade tagit hand om pojken.
2. Alva och Noel byggde en snögubbe.
3. Den gamla damen har löst många korsord.
4. Företaget skickar prover separat.

12.

1. sjungit: supinum
2. läst: supinum, läst: perfekt particip
3. springande: presens particip, sprungit: supinum
4. komna: perfekt particip, kommit: supinum
5. leende: presens particip

13.

transitiva verb: väcka, lägga, sätta, bränna
intransitiva verb: vakna, ligga, sitta, brinna

14.

1. henne, er
2. vår, deras
3. jag, vi, den/det

15.

1. jag: personligt i subjektsform
2. vårt: possessivt
3. dem: personligt i objektsform
4. sitt: reflexivt, possessivt
5. vilken: relativt, interrogativt
6. den (som): determinativt (som är relativt)
7. den där: demonstrativt
8. alla: indefinit
9. de: personligt i subjektsform
10. som: relativt
11. varandra: reciprokt
12. vems: interrogativt

16.

1. liten, mindre, minst
2. blond, blondare, blondast
3. mycket, mera, mest
4. spännande, mer spännande, mest spännande
5. långt, längre, längst
6. snabb, snabbare, snabbast
7. stor, större, störst
8. dåligt, sämre/värre, sämst/värst
9. gammal, äldre, äldst

17.

1. snälla: adjektiv; nyss: adverb
2. unge: adjektiv; lätt: adverb
3. glad: adjektiv
4. flitigt: adverb
5. väldigt: adverb; god: adjektiv
6. försiktigt: adverb; snälla: adjektiv

18.

1. sex: sjätte
2. elva: elfte
3. tolv: tolfte
4. tjugooett: tjugoförsta/tjugoförste
5. fyrtio: fyrtionde
6. sextiosju: sextiosjunde
7. sjuttioåtta: sjuttioandra/sjuttioandre
8. hundra: hundrade
9. miljon: miljonte

19.

Apposition: en herrgård i Värmland, hennes farfar, en stad i västra Skåne, hennes debutroman, hennes internationellt mest kända bok

Epitet: Författarinnan, diktaren, historikern, poeten, Fröken, fjortonårige

20.

1. Skolan hade många klasser.
subj. pred. dir. obj.
2. Kaffet är färdigt.
subj. pred. pf.
3. Flickan, som du känner, är söt.
subj. dir.obj. subj. pred. pred. pf.
4. Hunden heter Gibson, men han kallas Gibbe.
subj. pred. pf. subj. pred. pf.
5. Damen undersökte pälsen noggrant.
subj. pred. dir. obj. advl
6. Grannen har köpt en ny bil.
subj. pred. dir. obj.
7. Läste ni recensionen i tidningen igår?
pred. subj. dir. obj. rumsadvl tidsadvl
8. Vi gav barnen en brödrost i jul.
subj. pred. ind. obj. dir. obj. tidsadvl
9. Den filmen såg jag förra veckan i Lund.
dir. obj. pred. subj. tidsadvl rumsadvl
10. Kakorna är ljusbruna.
subj. pred. pf.

11. Förra året var vi på Mallorca.
tidsadvl pred. subj. rumsadvl

12. I år ska vi åka till England.
tidsadvl pred. subj. pred. rumsadvl

13. Olivia tycker om hästar.
subj. pred. dir. obj.

14. Jag ska koka kaffe åt snickaren.
subj. pred. dir. obj. ind. obj.

15. Arbetar den damen på banken?
pred. subj. rumsadvl

16. Alexander tvättar bilen varje vecka.
subj. pred. dir. obj. tidsadvl

17. Louise syr flitigt varje dag.
subj. pred. sättsadvl tidsadvl

18. Spelar du ishockey varje söndag?
pred. subj. dir. obj. tidsadvl

19. Hennes man studerar tidtabellen länge.
subj. pred. dir. obj. tidsadvl

20. Mina föräldrar äger en vit Renault.
subj. pred. dir. obj.

21. Huset gav han åt sin dotter.
dir. obj. pred. subj. ind. obj.

22. Pappa bakar bullar hela dagen.
subj. pred. dir. obj. tidsadvl

23. Vi såg annonsen, som stod i tidningen igår.
subj. pred. dir. obj. subj. pred. rumsadvl tidsadvl

24. Cykeln, som jag gav henne förra månaden, är blå.
subj. dir. obj. subj. pred. ind. obj. tidsadvl pred. pf.

25. Denna sommar har varit varm.
subj. pred. pf.

26. Prinsessan heter Estelle.
subj. pred. pf.

27. Trädgården blommar vackert på våren.
subj. pred. sättsadvl tidsadvl

28. Kungsfågeln är Europas minsta fågel.
subj. pred. pf.

29. Till vintern åker turisterna förmodligen till Schweiz.
tidsadvl pred. subj. sättsadvl rumsadvl

30. Vi kan de flesta grammatiktermer nu, eller hur?
subj. pred. dir. obj. tidsadvl

Omvänd ordföljd: 7, 9, 11, 12, 15, 18, 21, 29

Beställning och info:

Ps Språktjänst/Ulla Britta Persson

Rydebäcks stationsgata 53, SE-257 34 Rydebäck

E-post: ulla@ps-spraktjanst.se

www.ps-spraktjanst.se

Facit till Lätt svensk grammatik med övningar (uppdaterad 2015-01-01)

© 2012 Ulla Britta Persson

Redaktör Ulla Britta Persson

ISBN 978-91-979492-1-7

Kopieringsförbud. Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt.